

Юлія КАЧОРОВСЬКА

слухачка магістратури за спеціальністю
«Публічне управління та адміністрування»
(науковий керівник – к.е.н., доцент, доцент кафедри
менеджменту та публічного управління Буяк А.Є.)

ОПТИМІЗАЦІЯ ЗАЛУЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ ІНВЕСТИЦІЙ У РОЗВИТОК ТУРИСТИЧНОЇ ГАЛУЗІ В РЕГІОНІ

Тернопільська область володіє в Україні великим потенціалом об'єктів культурної спадщини. Тут збереглося більше третини всіх українських замків і палаців, понад сотню дерев'яних церков різних епох, десятки унікальних кам'яних храмів і костьолів. У регіоні налічується 1315 пам'яток містобудування та архітектури, у тому числі – 185 національного значення, що в цілому складає одну десяту всіх пам'яток архітектури України. На Тернопільщині також нараховується п'ята частина всіх пам'яток природи, що є в Україні.

Отже, щоб туризм став пріоритетною галуззю на ділі потрібен поштовх інвестиційним процесам у нашому регіоні, де є природні та історико-культурні умови для розвитку туристичної інфраструктури.

Необхідно просувати туристичні бренди «Дністровський каньйон», «Печери Тернопільщини», Національний заповідник «Замки Тернопілля», державні історико-архітектурні заповідники (Кременецько-Почаївський та у місті Бережани). Лідером курортної сфери області є санаторій «Медобори» у с. Конопківка Теребовлянського району. Майбутнє за спільним туристичним брендом Західної України, з яким можна вийти на світовий інвестиційний і туристичний ринок.

За декілька останніх десятиліть туризм переживає зростання і стає одним з найбільш швидко зростаючих секторів економіки в світі. У багатьох країнах наявність розвинутої туристичної галузі вважається більш важливим фактором для забезпечення соціально-економічного зростання аніж наявність виробництва. Що стосується України і Тернопільської області зокрема, то можна стверджувати, що туризм в нашій державі є слаборозвиненим і тому актуальним є розгляд даної проблематики на регіональному рівні, оскільки туристичний ринок Тернопільщини має потенціал і є каталізатором економічного зростання області, а тому повинен вважатися ключовим сектором для розвитку на макроекономічному рівні.

Все більшої популярності набувають природо-орієнтовані подорожі, тому ефективний менеджмент організації туризму та облаштування

інфраструктури туристичних і екскурсійних маршрутів, створення туристично-інформаційних центрів є серед першочергових завдань для суб'єктів різних форм власності, які працюють у сфері туризму в Тернопільській області.

Незважаючи на позитивні передумови розвитку туризму у Тернопільській області невирішеними залишається низка проблем:

- незадовільний стан туристичних об'єктів;
- нерозвиненість мережі туристичних інформаційних центрів;
- відсутність просування бренду Тернопільщини як туристично-рекреаційного регіону;
- недостатність економічних, зокрема податкових та фінансово-кредитних стимулів для розвитку екотуризму області;
- недостатнє забезпечення професійними кадрами в галузі туризму.

Основними аспектами при забезпеченні розвитку туристичного ринку Тернопільщини є:

- визначення туристичної спеціалізації районів, це стосується територій пріоритетного розвитку туризму та створенню умов для залучення інвестицій;
- створення механізму функціонування туристичного ринку області в умовах нестабільності, його сегментація, врахування сезонного характеру;
- вивчення факторів, що впливають на попит в сфері туризму, і впливу цін і доходів на платоспроможний попит;
- вивчення факторів, що впливають на пропозицію туристичних послуг, а також вивчення впливу цін і чинників нецінового характеру (інвестицій і інших нецінових детермінантів пропозиції);
- залучення іноземних інвестицій в розвиток туристичної інфраструктури області, ремонт та укладення доріг у віддалені райони області з метою розвитку сільського туризму;
- підвищення пріоритетності фінансування сфери розвитку туризму як однієї з реальних претендентів серед галузей економіки щодо забезпечення збільшення надходжень до бюджету;
- надання державної фінансової підтримки на реконструкцію об'єктів курортно-рекреаційної та туристичної сфери шляхом створення механізму здешевлення кредитних коштів;
- формування законодавчої бази щодо розвитку туризму;
- проведення моніторингу місцевих історико-культурних об'єктів, внесення їх до списку Держреєстру нерухомих пам'яток України;

- дослідження та покращення туристичної інфраструктури в зоні перспективних об'єктів туристичних відвідувань;
- розробка нових туристичних маршрутів;
- розвиток фестивального туризму регіону за сприяння залучення інвестицій та втілення інноваційних проектів під час проведення фестивалів;
- популяризація історії та культури краю.

Дослідженню ефективного функціонування туристичної галузі доводиться стикатися з новими питаннями безпеки з метою підготовки майбутніх фахівців в галузі шляхом включення результатів досліджень в навчальні програми. Це може бути зроблено шляхом введення нових предметів (наприклад, керування ризиками в секторі туризму), або доповнення змісту вже існуючих предметів за допомогою нових знань про забезпечення безпеки та залучення необхідних інвестицій (наприклад, маркетинг, відносини зі споживачами, менеджмент туристичних маршрутів).

Потужний природно-ресурсний, суспільно-історичний потенціал, його раціональне та повноцінне використання у Тернопільській області є передумовами забезпечення її стабільного та стрімкого соціально-економічного розвитку.

Основні передумови розвитку туристичної галузі області найоб'єктивніше відображає SWOT-аналіз (табл. 1).

Таблиця 1

SWOT-аналіз туристичної галузі Тернопільської області

1. Сильні сторони	2. Слабкі сторони
Вигідне суспільно-географічне положення; багатий природно-рекреаційний потенціал; унікальна суспільно-історична спадщина; популяризація фестивальних заходів як унікальних туристично-рекреаційних продуктів; комунікаційна доступність; наявність регіональних програм розвитку туризму в області; зростання конкуренції на ринку туристичних послуг; активна позиція населення щодо розвитку туристичної галузі області	Недостатній рівень розвитку туристичної інфраструктури; низький рівень реклами та поінформованості населення щодо туристичних програм регіону; недостатній рівень кваліфікації працівників туристичної сфери; відсутність державних програм збереження та відновлення унікальних туристичних пам'яток; низький рівень попиту на туристичний продукт з боку проведення на території регіону туристичних конференцій, виставок, ярмарок; запозичення іноземного досвіду

3. Можливості	4. Загрози
<p>Використання географічного положення для збільшення міжобласних туристичних потоків; використання природного потенціалу для розвитку сільського зеленого, екологічного, водного, оздоровчо-лікувального відпочинку; залучення об'єктів історико-культурної спадщини до нових пізнавальних та розважальних туристично- рекреаційних проєктів; облаштування закладів розміщення та відпочинку в місцях із туристичними атракціями; населення регіону через низький рівень доходів; низький рівень інвестиційної активності туристичної галузі. Впровадження новітніх технологій у процесі здійснення туризму та рекреації; облаштування транспортної інфраструктури дасть змогу збільшити кількість пасажироперевезень у межах області до об'єктів туризму; збільшення кількості готельних закладів та агросадиб дасть змогу здійснювати довготривалий відпочинок поблизу туристичних об'єктів; створення якісного туристичного продукту через зростання конкуренції на ринку туристичних послуг</p>	<p>Недостатнє фінансування з державного бюджету нових туристичних програм; зменшення кількості іноземних туристів через недосконалість туристичної інфраструктури та низький рівень надання туристичних послуг; невідповідний рівень заробітної плати у туристичній сфері; руйнування архітектурних пам'яток у випадку їх запустіння; зменшення туристичних потоків через низький рівень маркетингу туристичної галузі регіону; надмірне використання вичерпних природно-рекреаційних ресурсів;</p>

Із цього аналізу випливає, що сильних сторін та можливостей для розвитку рекреаційної діяльності Тернопільської області є більше, ніж слабких сторін та перешкод. Реалізація зазначених можливостей потребує значних капіталовкладень та підтримки з боку держави. Проте така стратегія дає змогу в майбутньому отримати позитивний соціально-економічний ефект у межах регіону та його окремих населених пунктів

Бібліографія:

1. Статистичний щорічник Тернопільської області за 2015 рік. За

ред. Т. М. Грищук / Державна служба статистики України. Головне управління статистики у Тернопільській області – Тернопіль, 2015. – 447 с.

2. Городиський Ю. Проблеми і перспективи розвитку туризму у Тернопільській області / Ю. Городиський, А. Манько // Вісник Львівського університету. Серія : Міжнародні відносини. - 2012. - Вип. 29(1). - С. 36-42.

3. Царик П. Пріоритетні інвестиційні проекти сталого розвитку обласного регіону / П. Царик // Організація діяльності підприємств туристичної індустрії в умовах інтеграційних процесів : зб. тез доповідей Міжнар. наук.-практ. конф. – Тернопіль : ТНЕУ, 2013. – С. 300–302.

4. Сайт Тернотур: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ternotour.com.ua>

5. Закон України “Про туризм”, постанова Кабінету Міністрів України від 6 серпня 2014 р. №385 “Про затвердження Державної стратегії регіонального розвитку на період до 2020 року”,

6. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 16 березня 2017 р. № 168-р «Про схвалення Стратегії розвитку туризму та курортів на період до 2026 року».

Леся КЛИМЧУК

слухачка магістратури за спеціальністю

«Публічне управління та адміністрування»

(науковий керівник – к.е.н., доцент, доцент кафедри

менеджменту та публічного управління Овсянюк-Бердадіна О.Ф.)

БАЗОВІ ЗАСАДИ СТРАТЕГІЧНОГО ПЛАНУ РОЗВИТКУ ГРОМАДИ

Вже тривалий час стратегічне планування розвитку територій застосовується в Україні, але до переважно в великих містах. В процесі децентралізації влади в Україні з’явилися нові спроможні територіальні громади, які досі не мали досвіду такого планування свого розвитку і для забезпечення власної довгострокової ефективності повинні самостійно, виходячи з власних інтересів та ресурсної бази, визначати і планувати власне майбутнє з використанням сучасних методик.

Стратегічне планування розвитку громади передбачає роботу групи, складеної з представників основних стейкхолдерів територіальної громади, над визначенням:

– майбутнього образу громади, яким його хоче бачити сама